

EUROPAPARLAMENTET

2009 - 2014

Plenarhandling

A7-0469/2013

19.12.2013

BETÄNKANDE

om begäran om fastställelse av Lara Comis immunitet och privilegier
(2013/2190(IMM))

Utskottet för rättsliga frågor

Föredragande: Eva Lichtenberger

INNEHÅLL

	Sida
FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS BESLUT	3
MOTIVERING	5
RESULTAT AV SLUTOMRÖSTNINGEN I UTSKOTTET	9

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS BESLUT

om begäran om fastställelse av Lara Comis immunitet och privilegier (2013/2190(IMM))

Europaparlamentet fattar detta beslut

- med beaktande av Lara Comis begäran, daterad den 30 juli 2013 och tillkännagiven i kammaren den 9 september 2013, om fastställelse av hennes immunitet, med anledning av det pågående brottmålsförfarandet i Tribunale di Ferrara (Italien),
- efter att den 5 november 2013 ha hört Lara Comi i enlighet med artikel 7.3 i arbetsordningen,
- med beaktande av artiklarna 8 och 9 i protokoll nr 7 om Europeiska unionens immunitet och privilegier och artikel 6.2 i akten av den 20 september 1976 om allmänna direkta val av ledamöter av Europaparlamentet,
- med beaktande av Europeiska unionens domstols domar av den 12 maj 1964, den 10 juli 1986, den 15 och 21 oktober 2008, den 19 mars 2010 och den 6 september 2011¹,
- med beaktande av artiklarna 6.3 och 7 i arbetsordningen,
- med beaktande av betänkandet från utskottet för rättsliga frågor (A7-0469/2013), och av följande skäl:
 - A. Lara Comi, ledamot av Europaparlamentet, har begärt fastställelse av sin immunitet, med anledning av det pågående brottmålsförfarande som inletts av åklagarmyndigheten i Ferrara (Italien) till följd av ett åtal om grovt förtal, i enlighet med artikel 595 andra och tredje stycket i den italienska strafflagen och artikel 30 i lag nr 223 av den 6 augusti 1990, på grund av hennes uttalanden under en politisk debatt i ett tv-program.
 - B. Artikel 8 i protokollet om Europeiska unionens immunitet och privilegier, som Lara Comi uttryckligen åberopar i sin begäran om fastställelse, föreskriver att Europaparlamentets ledamöter inte får förhöras, kvarhållas eller lagföras på grund av yttranden de gjort eller röster de avlagt under utövandet av sitt ämbete.
 - C. Enligt artikel 6 i arbetsordningen ska Europaparlamentet vid utövandet av sina befogenheter i frågor som rör immunitet och privilegier i första hand försöka upprätthålla parlamentets integritet som en demokratisk lagstiftande församling och befästa ledamöternas oberoende när dessa fullgör sina åligganden.
 - D. Europaparlamentet har ett stort utrymme för skönsmässig bedömning när det gäller vilken

¹ Mål 101/63, Albert Wagner mot Jean Forhmann och Antoine Krier, REG 1964, svensk specialutgåva s. 203; mål 149/85, Roger Wybot mot Edgar Faure m.fl., REG 1986, svensk specialutgåva, s. 703; mål T-345/05, Ashley Neil Mote mot Europaparlamentet, REG 2008, s. II-2849; förenade målen C-200/07 och C-201/07, Alfonso Luigi Marra mot Eduardo De Gregorio och Antonio Clemente, REG 2008, s. I-7929; mål T-42/06, Bruno Gollnisch mot Europaparlamentet, REU 2010, s. II-01135; mål C-163/10, brottmål mot Aldo Patricello, REU 2011, s. I-07565.

linje det avser att följa i ett beslut till följd av en begäran om fastställelse av parlamentarisk immunitet från en av sina ledamöter¹

- E. Europeiska unionens domstol har medgett att ett uttalande från en ledamot av Europaparlamentet utanför parlamentet kan utgöra ett yttrande som denne avgett under utövandet av sitt ämbete i enlighet med artikel 8 i protokollet, men det som spelar roll är inte var yttrandet gjorts utan dess art och innehåll²,
- F. Lara Comi hade bjudits in till det berörda tv-programmet i sin egenskap av ledamot av Europaparlamentet och inte som nationell företrädare för sitt parti, vilket för övrigt redan var företrätt av en annan gäst, i enlighet med de nationella bestämmelserna om att säkerställa en balans när det gäller politiska företrädares deltagande i tv-sända debatter som hålls under valkampanjer, just som i detta fall.
- G. I moderna demokratier sker den politiska debatten inte bara inom parlamenten utan även via kommunikationskanaler som uttalanden i pressen och på internet.
- H. I tv-programmet i fråga deltog Lara Comi i egenskap av ledamot av Europaparlamentet för att diskutera politiska frågor, även inom området för offentlig upphandling och organiserad brottslighet, som Lara Comi fortfarande arbetar med på EU-nivå.
- I. Dagen därpå bad Lara Comi själv målsägaren om ursäkt, och ursäkten upprepades senare i ett annat nationellt tv-program.
 - 1. Europaparlamentet beslutar att fastställa Lara Comis immunitet och privilegier.
 - 2. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att omedelbart översända detta beslut och det ansvariga utskottets betänkande till de behöriga myndigheterna i Republiken Italien och till Lara Comi.

¹ Mål T-42/06, Bruno Gollnisch mot Europaparlamentet, punkt 101.

² Brottmål mot Aldo Patricello, punkt 30.

MOTIVERING

1. Bakgrund

Vid plenarsammanträdet den 9 september 2013 tillkännagav talmannen, i enlighet med artikel 6.3 i Europaparlamentets arbetsordning, att han hade mottagit Lara Comis begäran om fastställelse av hennes immunitet i egenskap av ledamot med hänvisning till artikel 8 i protokollet om Europeiska unionens immunitet och privilegier. Talmannen hänvisade begäran till utskottet för rättsliga frågor i enlighet med artikel 6.3 i arbetsordningen. Lara Comi utövade sin rätt att bli hörd av utskottet vid sammanträdet den 5 november 2013.

Under tv-programmet *Servizio pubblico* den 24 januari 2013 hölls en debatt mellan Lara Comi och Antonio Ingroia, ledare för ett politiskt parti, om frågor som rör offentlig upphandling och organiserad brottslighet med anledning av konkursen av byggkooperativet Coop Costruzioni. I detta sammanhang inleddes det en diskussion om Roberto Soffritti, före detta borgmästare i Ferrara och kandidat på listan för Antonio Ingroias parti i det nationella politiska valet i Italien i februari 2013.

Roberto Soffritti hävdar att Lara Comis uttalanden under debatten i fråga skadade hans anseende och har därför anmält Lara Comi för grovt förtal i enlighet med artikel 595 andra och tredje stycket i den italienska strafflagen och artikel 30 i lag nr 223 av den 6 augusti 1990.

Lara Comi hävdar å sin sida att hon deltog i debatten i egenskap av ledamot av Europaparlamentet och talade om offentlig upphandling, vilket är ett område som är av allmänt intresse och som hon fortfarande arbetar med inom ramen för sin ämbetsutövning vid Europaparlamentet.

2. Lagstiftning och förfaranden avseende immuniteten för ledamöterna av Europaparlamentet

Artikel 8 i protokoll nr 7 om Europeiska unionens immunitet och privilegier föreskriver följande:

Artikel 8

Europaparlamentets ledamöter får inte förhöras, kvarhållas eller lagföras på grund av yttranden de gjort eller röster de avlagt under utövandet av sitt ämbete.

Förfarandet i Europaparlamentet styrs av artiklarna 6 och 7 i arbetsordningen. De relevanta bestämmelserna har följande lydelse:

Artikel 6 – Upphävande av immunitet

1. Parlamentet ska vid utövandet av sina befogenheter i frågor som rör immunitet och privilegier i första hand försöka upprätthålla parlamentets integritet som en demokratisk lagstiftande församling och befästa ledamöternas oberoende när dessa fullgör sina

åligganden. (...)

3. Varje begäran om fastställelse av immunitet och privilegier som en ledamot eller före detta ledamot lämnar in till talmannen ska tillkännages i kammaren och hänvisas till ansvarigt utskott.

4. Om en ledamot grips eller får sin rörelsefrihet begränsad på ett sätt som förmodas kränka hans eller hennes immunitet och privilegier kan talmannen, i brådskande fall och efter samråd med det ansvariga utskottets ordförande och föredragande, själv ta initiativ till att bekräfta ledamotens immunitet och privilegier. Talmannen ska meddela utskottet detta och informera parlamentet.

Artikel 7 – Immunitetsförfaranden

1. Ansvarigt utskott ska utan dröjsmål, och i den ordning de inkommit, pröva varje begäran om upphävande av immunitet och varje begäran om fastställelse av immunitet eller privilegier.

2. Utskottet ska lägga fram ett förslag till motiverat beslut, i vilket utskottet ska rekommendera huruvida en begäran om upphävande av immuniteten eller en begäran om fastställelse av immunitet och privilegier ska bifallas eller avslås.

3. Utskottet kan uppmana den berörda myndigheten att förse utskottet med alla upplysningar och preciseringar som det anser sig behöva för att kunna ta ställning till om immuniteten bör upphävas eller fastställas. De berörda ledamöterna ska ges möjlighet att höras. De har rätt att lämna in allt skriftligt material som de anser relevant för utskottets ställningstagande. De har rätt att låta sig företrädas av en annan ledamot. (...)

6. Vid ärenden som rör fastställelse av immunitet eller privilegier ska utskottet dels ange huruvida omständigheterna innefattar en administrativ eller annan begränsning av ledamöternas rörelsefrihet under resa till eller från parlamentets mötesplats, eller ett yttrande som gjorts eller en röst som avgetts under utövandet av ledamöternas uppdrag, eller om de kan jämföras med andra aspekter som omfattas av artikel 9 i protokollet om immunitet och privilegier och som inte omfattas av nationell lagstiftning, dels föreslå att den berörda myndigheten uppmanas att dra nödvändiga slutsatser.

7. Utskottet får avge ett motiverat yttrande om huruvida myndigheten i fråga kan anses behörig och huruvida den begäran myndigheten har ingett kan anses tillåtlig, men utskottet får under inga omständigheter uttala sig i skuldfrågan, eller på annat sätt yttra sig över ledamoten eller om det riktiga i att väcka åtal för de uttalanden eller handlingar som tillskrivs ledamoten, inte ens vid tillfällen där utskottet genom prövning av en begäran erhåller detaljerad kunskap i fallet. (...)

3. Motivering till det föreslagna beslutet

I sin begäran åberopade Lara Comi uttryckligen artikel 8 i protokollet om Europeiska unionens immunitet och privilegier.

Liksom domstolen fastställt ska omfattningen av fullständig immunitet i enlighet med artikel 8 fastställas enbart på grundval av unionsrätten¹. Dessutom slog domstolen nyligen fast att ett uttalande som görs av en ledamot av Europaparlamentet utanför parlamentet som medfört åtal för falsk tillvitelse i dennes ursprungsmedlemsstat utgör ett yttrande som denne gjort under utövandet av sitt ämbete som parlamentsledamot och omfattas av immunitet enligt denna bestämmelse enbart om uttalandet uttrycker en subjektiv uppfattning som har ett direkt och tydligt samband med utövandet av detta ämbete.²

Den princip som ligger bakom parlamentarisk immunitet i enlighet med artikel 8 i protokollet är att ledamöterna fritt ska kunna delta i debatter som är av allmänt intresse utan att på grund av rädsla för att bli stämnda eller åtalade tvingas ändra sina åsikter så att dessa bli acceptabla eller inte verkar stötande för åhörarna³. Detta innebär ofrånkomligen att åsikter som en ledamot av Europaparlamentet har uttryckt kan betraktas som överdrivna, irriterande eller stötande av vissa människor. I ett liberalt och demokratiskt sammanhang tillmäts emellertid den fria dialogen i allmänna frågor sådan vikt att i princip inte ens kränkande eller extrema åsikter får tystas ner. Detta gäller i synnerhet parlamentsledamöter, eftersom deras ämbete i sig spelar en central roll för det representativa styrelseskicket.

Logiken bakom denna riktlinje finns i rättspraxis för Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna enligt vilken även stötande eller kränkande uttalanden kan åtnjuta skydd, eftersom de ofta har en ”unik förmåga att väcka uppmärksamhet, att rubba på gamla fördomar och att chockera sina åhörare till att erkänna livsstilar som är annorlunda”⁴

Artikel 8 i protokollet bör således tolkas så att den innefattar inte bara yttranden och åsiktsyttringar i frågor som är av allmänt intresse och/eller politisk betydelse utan även uttalanden som, på grund av sitt innehåll eller formuleringssätt, kan irritera eller förolämpa allmänheten i stort eller enskilda personer som inte är de som uttalandena vare sig direkt eller indirekt riktar sig till, om sådana uttalanden har något praktiskt samband med utövandet av ämbetet som parlamentsledamot.

Utskottet för rättsliga frågor anser i detta sammanhang att omständigheterna i målet, så som de kommer till uttryck i stämningsansökan och vid utfrågningen av Lara Comi, visar att uttalandena inte bara rör frågor som är av ett verkligt allmänt intresse, nämligen offentlig upphandling och organiserad brottslighet – utan att de även har ett direkt och tydligt samband med Lara Comis utövande av sitt ämbete som ledamot av Europaparlamentet. Vederbörlig hänsyn bör dessutom tas till att Lara Comi genast bad målsägaren om ursäkt och att hon även bad om ursäkt senare i ett annat nationellt tv-program.

4. Slutsats

På grundval av ovanstående överväganden och i enlighet med artikel 6.3 i arbetsordningen rekommenderar utskottet för rättsliga frågor, efter att ha prövat skälen för och emot ett fastställande av immuniteten, att Europaparlamentet fastställer Lara Comis immunitet och

¹ Alfonso Luigi Marra mot Eduardo De Gregorio och Antonio Clemente, punkt 26.

² Brottmål mot Aldo Patricello, punkt 41.

³ Europadomstolens dom i mål A mot Storbritannien, Recueil des arrêts et décisions 2002-X, nr 35373/97, § 75.

⁴ Post, R., Constitutional Domains: Democracy, Community, Management, Harvard University Press, 1995, s. 139.

privilegier.

RESULTAT AV SLUTOMRÖSTNINGEN I UTSKOTTET

Godkännande	16.12.2013
Slutomröstning: resultat	+: 12 -: 0 0: 0
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Raffaele Baldassarre, Marielle Gallo, Giuseppe Gargani, Klaus-Heiner Lehne, Bernhard Rapkay, Evelyn Regner, Francesco Enrico Speroni, Dimitar Stoyanov, Rainer Wieland, Tadeusz Zwiefka
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Eva Lichtenberger
närvarande suppleanter (art. 187.2)	Antonio Cancian